

ΣΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΜΩΡΙΣ ΜΕΛΑΝΤΡΙ

ΠΩΣ ΠΑΝΤΡΕΥΤΗΚΕ Η ΡΟΖΑ

Θυμάσαι τη Ρόζα Χοιμπερτ; μου είπε μιά μέρα ο θεός μου, κρατώντας στα χέρια του ένα γραμί που μόλις τ'όχιζε λάβει και που φαινόταν πως τ'όν είχε συγγαίωση πολύ.

Σ' αυτά του τ'ά λόγια έφερα στο νού μου μιά κοπέλλα με γλυκύτη φτωχογονιά, με χρυσά μαλλιά και με μεγάλα μάτια που φανέριωναν τρυφερότητα και καλοσύνη και θυμήθηκα πως ή κοπέλλα αυτή που είχα τόσο καιρό νά την ιδώ και που κόντευα νά την ξεχάσω, ήταν κρηδουνομένη τού θεού μου.

Τόν παρακάλεσα λοιπόν νά μου π'ή δ'τι ήξερε γι' αυτή τή νέα κι' ο θεός μου μου διηγήθηκε τήν εξής ιστορία:

— Έδω και δεκαπέντε χρόνια ο' Έναν έρημιζό δρόμο τής πόλεως μας ζήσος ένα φτωχό, αλλά τίμο άντρογόνο ξερατών. Τό μόνο τους τέκνο ήταν μιά κόρη δεκαοχτώ χρονών, που ξεχώριζε ανάμεσα σ' άλλες τις συνομηλικές της γιά τή χάρι της και τή νωκυροσύνη της. Έφραβε ρούχα και με τήν εργασία της συντηρούσε τους γονείς της και που πάντων τόν πατέρα της που έπαυσε από τ'ό στήθος και δέν μπορούσε νά δουλέψη.

Αν και δέν είχε σχεδόν καθόλου προίκα, ωστόσο τήν είχαν βάσει στο μάτι πολλοί νέοι τής πόλεως. Ένας μάλιστα απ' αυτούς, μοναχογιός πλουσιών εμπόρων, έδ'ήλωσε στον πατέρα του ότι είχε άποφασιεί νά μ'ην πάρη άλλη γυναίκα από τή Ρόζα, τή φτωχή ράφτρα. Έκείνος, μπροστά στην έπισημό του γιου του αναγκάστηκε νά υποκύψη και νά δώση τή συγκατάθεσί του.

Ο νέος, ο όποιος άνωμαζόταν Ίούλιος, ήθε τότε σέ αγνευνοήσεις με τους γονείς τής Ρόζας κι' εκείνοι δέχτηκαν πρόθυμα τήν πρότασί του. Άποφασίστηκε όμως νά περάση άόμα μιά χρονιά κι' έπειτα νά γίνουν οι άραβόνες, γιά νά δοθη έντοματεζύ καιρός στοίς δύο νέους νά γνωριστούν περισσότερο.

Ο χρόνος τής δοκιμασίας έπέρασε. Στο διάστημα αυτό ο Ίούλιος άγάπησε με περισσότερο θέμη τή Ρόζα κι' εκείνη τού χάρισε δόκιμη τήν άφοσίωσί της. Οι δύο νέοι άραβωνιάστηκαν κι' ο γάμος τους άφίστηκε γι' άργότερα, γιατί ή Ρόζα δέν ήθελε νά έγκαταλείψη έτσι άποτομα τους γονείς της.

Υστερα όμως από λίγους μήνες ο πατέρας της νέας κατεβήθη από τήν άρρώστεια και πέθανε. Τότε άναγκάστηκε ν' αναλάβω έγω τήν κηδεμονία τών δύο γυναικών και φροντίσα όσο μπορούσα γιά τή συντήρησί τους. Η Ρόζα είχε στενωχωρηθή πολύ γιά τ'ό θάνατο τού πατέρα της. Μά πιο πολύ τήν βασάνιζαν διάφορες ίσχυριες, γιατί ο άραβωνιαστικός της είχε άλλάξει χαρακτήρα τόν τελευταίο καιρό.

Η δυστυχισμένη κοπέλλα, βλέποντας αυτή τή μεταβολή τού μνηστήρος της, αισθανόταν τήν καρδιά της νά συντρίβεται. Άνωγίως δέ, εκείνο που ύποκεινόταν απ'όως έος τότε, δέν άργησε νά γίνη πραγματικότητα. Μιά μέρα έλληροσφάηθηκε από κάποιον ότι οι γονείς τού νέου διαπραγματείνονταν, μιά λογαριασμό τού γιου τους, ένα συνολέσιο με τήν κόρη κάποιου φίλου τών εμπόρων, και ότι ο Ίούλιος ήταν σύμφωνος μ' αυτούς.

Μόλις τ'ό έμαθε αυτό ή άτυχη Ρόζα έπεσε νά πεθάνη. Καθόταν στον κ'ηρο, στη ρίζα μιάς λεύκας, κι' έκλαιγε πονεμένα...

Προσπάθησα τότε νά τήν παρηγορήσω, λέγοντάς της πως δέν θά πήγαινε χαμένη αν δέν ένγονταν γυναίκα τού Ίουλιού, αλλά δέν ήθελε ν' άκούση τίποτε. Όταν όμως, σέ λίγες μέρες, τής επανέλαβα τ'ό ίδια σέ συμβουλευτικό τόνο και τής έπρόσθεσα ότι ένας άνθρωπος τέτοιας διαγωγής δέν ήταν άξιος τής αγάπης της, φάνηκε σάν ν' άνακουφίστηκε κάπως και

σ'ό άσχετό της χείλη πρόβαλε ένα έλαφρό χαμόγελο.

Υστερα από λίγες μέρες ή Ρόζα μ' έπεσκέφτηκε μαζί με τή μητέρα της γιά νά μ' άποχωρηθήσουν, επειδή είχαν άποφασισεί νά φύγουν από τήν πόλη πουμένα και νά πάν νά εργαταστούν σέ κάποια άλλη πόλη. στίς όχθες μιάς ώριας λίμνης. Τους έδωσα τ'ό χέρι μου, όχι χωρίς κάποια στενωχώρια, που έχανα μιά τόσο καλή συντροφιά, και τους έστειλα σ'ό καλό.

Ένα μήνα άργότερα από τήν αναχώρησί τους, ο Ίούλιος παντρεύόταν τήν κόρη τού πατρικού του φίλου, προς μεγάλη χαρά τών γονέων του, που συγγένειαν έτσι με μιά γνώριμη και πλούσια οικογένεια.

Στήν άρχή λάβαινα ταχτικά γραμίματα από τή Ρόζα. Μου έγραφε ότι ή εργασία της πήγαινε περιφραμα και ότι είχε άρχισεί αγά- αγανά νά ξεναβρίσκη τή γαλήνη τής ψυχής της. Γιά κάποιο διάστημα έπαυσε νά λαβαίνω γραμίματα της και άνησχησα, γιατί δέν ήξερα πού νά άποδώσω τήν αίτία τής σιωπής της.

Έξαφνα μιά μέρα τήν είδα νά μπαίνει στο γραμείο μου έντελώς άποροδόκητα. Ήταν ίδια ή Ρόζα τών πρώτων έντυχισμένων ημερών, γελαστή κι' άμείμηνη.

— Είχατε δέση που μου λέγατε τότε νά μ'ην τ'ό πάχω βαρειά τ'ό ζήτημα τής διαλύσεως τών άραβόνων μου, μου είπε. Τώρα τ'ά πράγματα ήσαν πολύ καλύτερα. Γι' αυτό άποφασίσα νάρθω μόνη μου νά σ'άς τ'ά π'...

Σταμάτησε λίγο γιά νά ιδή τί έντύπωσι μου έκαμε ο πρόλόγος της, κάθισε έπειτα κι' έξακολούθησε ίκανοποιημένη:

— Μόλις εργαταστάθηκα με τή μητέρα μου στη νέα πόλ', μου παρουσιάστηκαν τόσο πολλές εργασίες, ώστε με μεγάλη δυσκολία τις έπρόφρανα. Σ' αυτό συνετέλεσαν πολύ και τ'ά συστατικά γραμίματα, που είχατε τήν πρόνοια νά στείλετε έντοματεζύ εκεί, σέ διάφορους φίλους σας.

Απ' όλους όμως περισσότερο περιποιητική μου δείχτηκε μιά έγγενής της, κάποιια κ'ηρία, με τήν όποια σχετίσκηκα πολύ γρηγορα. Με σ'ημάθησε τόσο πολύ, ώστε μου είχε άνοιχτό τ'ό σπίτι της όλες τις ώρες κι' εκεί σχεδόν περνοδσα τ'ό μεγαλύτερο μέρος τής ημέρας μου.

Όταν ένγνωριστήκαμε άρχικα, ή κ'ηρία Λωράν — αυτό ήταν τ'ό όνομά της — θέλησε νά μάθη λεπτομέρειες απ' τήν περασμένη μου ζωή και τής διηγήθηκα όλα όσα ύπόφερα. Έπειτα μου άνέφερε κι' αυτή, με τή σειρά της, ότι είχε μείνει γήρα από πολλόν καιρό και ότι είχε άφοσιωθεί στην άνατροφή τών τριών τέκνων της. Με πληροφορήσε ακόμα πως είχε κι' έναν άδερφό, τόν κ. Κάρολο Ζεράφ, φημισμένο γιατρό, ο όποιος είχε φύγει από τήν πατρίδα του και καθόταν σέ κάποια επαρχία τής μεσημβρινής Άφρικης.

— Ω, πόσο θέλω νά γνωρίσω ο αγαπημένος μου άδερφός! Έλεγε ή κ'ηρία Λωράν. Τ'ά παιδιά μου όσο πάν και μεγαλώνουν κι' έχουν ανάγκη από τήν ύποστηρίξει του. Τ'ό έξορι κι' εκείνος άπό τ'ό και πιστεύω ότι δέν θ' άργήση νάρθη. Δέν έξορις τί καλή καρδιά που έχει ο αγαπημένος μου Κάρολος...

Έσ'αυτανε γιά λίγο κι' έπειτα συνέχισε:

— Πολλές φορές παραβλέπει τ'ό σ'υμφερόνά του κι' όφίσταται κάθε φορά προκειμένου νά ύποστηρίξει τούς φτωχούς συμπατριώτες του που βόλσκοναται εκεί κάτω. Ως τήν ημέρα που πέθανε ή άραβωνιαστικά του, λίγες βδομάδες πριν από τ'ό γάμο τους, ήταν γελαστός, εύθυμος, χαρούμενος. Από τ'ήτε όμως άλλαξε άμέσως συνήθειες κι' έγινε άμυλητος, σ'αυθωκός, μεγαλοχολός. Ή έντυχία του, μου είπε κάποτε,

Καθόταν στη ρίζα μιάς λεύκας κι' έκλαιγε πονεμένα...

